

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Promptvarii exequialis pars ...

Continens centurias II. dispositionum, quibus themata funebria sive
scripturae dicta varia ...

Bidembach, Felix

Francofurti, 1625

Thema XCVIII.

[urn:nbn:de:bsz:31-130978](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130978)

potest, quam Ioannes excipit calamo, & in monumentum perpetuum inseruit scripto suo Apocalyplico.

Questio.

Sub finem etiam moueri *Questio* potest, quando mortui in Domino veniant ad beatitudinem seu requiem à laboribus? Ad hanc respondet vox spiritus, *Απαξι*. A modo id est, absque ulla mora, vel temporis interuallo anima pie defuncti recipitur à Deo, iuxta id, spiritus redit ad Deum, qui dedit eum, *Ecc 12. v. 7.* Ideoq; Christus ad conuersum latronem dicit, hodie mecum eris in Paradiso, *Luc. 23.* Lazarus statim in sinum Abrahæ deportatur, *Luc. 16.*

Extinguitur igitur hac vocula error seu figmentum *Pa-* pistatarum de purgatorio. 2. Eorum qui statuunt animas diuerti apud S. Michaelem Archangelum: vel vagari in terris post mortem. 3. Tandem & eorum qui statuunt animam corpore solutam dormire, vsque ad iudicium extremum. Contrarium patet exemplis supra allegatis, *Lazarus* & *latronis*, *Mosis* item qui mortuus est, sed cum *Elia* apparuit in monte. *Matt. 17.*

F I N I S.

T H E M A X C V I I I.

Apocal. 20. v. ad 15.

Et vidi thronum magnum candidum, & sedentem super eum, à cuius conspectu fugit terra & calum & locus non est inuentus eis. Et vidi mortuos magnos & pusillos stantes in conspectu Dei & libri aperti sunt. Et liber alius apertus est, qui est vita & iudicati sunt mortui ex his que scripta extant in libris secundum opera ipsorum. Et dedit mare mortuos qui in eo erant. Et mors & infernus dederunt eos qui in ipsis erant mortuos, & iudicatum est de singulis iuxta opera ipsorum.

DISPO.

DISPOSITIO.

Quemadmodum ex flosculis araneæ virus, ex iisdem vero apes mel colligere student: ita hæretici ex scripturæ capitibus nil nisi hæreticas & præconceptas opiniones, orthodoxi vero articulos fidei conformes confirmare studiose satugunt. Id ipsum accidit huic cap. 20. Apoc. vn. de Chiliastræ hæresin, nos vero auriculum fidei extruere annitiamur.

Descriptionem namque hic textus continet extremi iudicii, additis circumstantiis tribus, quas ponderare volumus.

1. Iudex ipse sedens pro tribunali seu throno.
2. Homines iudicandi.
3. Norma iudicii.

Iudex longe gloriosissimus & maiestate ac potentia celebratissimus describitur, quod sedeat super thronum candidum ac magnum. Similitudo petita est à iudicibus quibusdam terrenis, qui iudicaturi conscendunt solum erectum à cæteris subfelliis altitudine distans.

Quemadmodum vero illa tribunalia cæteris præstât, quæ confecta sunt ex ebore candido, fulgorem emittunt, ac nitent. Ita huic nostro iudicio *sedenti*, ad iudicandum paratissimo attribuitur *Thronus candidus*, respiciendo ad clarificationem glorificati corporis eiusdem, & denotando iudicium eius fore candidum seu syncerum. Maiestas vero *iudicis* sedentis consimiliter adumbratur, quod ab eius conspectu sint fugitura terra & *caelum*, vtpote terræna corruptibilia, locusque eis non amplius futurus sit, hoc est, quod consistere amplius non possint, sed præsentia eius igni consumenda & confagratúra sint. De quo vide 2. Pet. vlt. cap. v. 10. & 12.

LOCVS.

Articulus fidei nostræ Christianæ, inde venturus est ad iudicandum, hic sedem suam habet, nam dum iudex est, non

non habebit iudicis nomen absque iudicio. Vnico autem ex hoc loco id non comprobaretur, nisi & aliis clarioribus testimoniis id altrui posset, præsertim in N. Testamento, Joan. 5. v. 22. Pater neminem iudicat, sed omne iudicium filio tradidit, ibid. v. 27. Dedit illi (*Filio*) potestatem iudicium exercendi, Matt. 23. v. 31. Cum veniet filius hominis in maiestate sua, tunc sedebit super solium gloriae.

2. Tim. 4. v. 1. Christus Jesus iuxta suam apparitionem iudicaturus est. Facit hoc ad convincendos Epicuri porcos, qui ut nullum iudicium restare putant, ita nec iudicis præsentiam exhorrescere solent, sed in diem viuunt, cuticulam suam curant, cœno carnalium voluptatum icinvolunt.

Derident Pastores, cum mentionem faciunt, & iudicis & iudicii extremi, illud exhalantes ex spurco ore: *Nâttet wir Gedsen gung zu zehlen bis dahin tompf. Wer weiß obs wshar ist.*

Tales describit liber Sap. cap. 2. & Petrus 2. Pet. 3.

Facit porro & ad erigendos & consolandos pios, qui gemunt sub cruce & pressura huius mundi, desiderantes desiderio maximo aduentum gloriosum Christi ad iudicium, spem eorum non fore euanidam, sed *veniens, veniet*, licet moram faciat, Hab. 2. 2. Pet. 3. v. 9. 10.

Attrollant igitur capita sua. Luc. 21. cupientes videre fratrem *iudicem*, remuneratorem.

II. Pars.

Vidit porro Johannes non solummodo *iudicem* sedentem super solium candidum, sed & *stantes in conspectu Dei*: id est, ii qui à condito mundo diē suum obierunt, & delituerunt sub pulvere terræ (Daniel. 12.) euigilaturi sunt & comparebunt ante tribunal Dei. Mors illos non poterit tenere amplius siue in aquis seu mari, siue in corde terræ iacuerint. Quos autem vel quales vidit *stantes* coram conspectu Dei. *Puissilos & magnos*, id est, qui viles & abiecti in hoc mūdo fuerant: & qui in magna auctoritate constituti fue-

o fuerant,
qui quidem

paruerant.

Dilectum

que comp

int. Episco

Nemo p

apicus, p

tes ipsius

absque

Act. 17

ib Oriente

quatuor v

Mat. 23

1. Cor. 5

tribunal C

potē siue

omnium

Cum

comparen

que excipe

ne vel veri

potius sen

mortui ad

iudicabit.

comparet

Norm

Joanne

trai ex his

rum,

ti fuerant. *Pueros & magnos*, id est, iuniores ac seniores, qui quidem mortui fuerant, sed & rursus suscitati comparuerant.

Discimus, Omnes homines esse iudicandos, omnibusque comparandum esse coram tribunali, quales quales sint. *Episcopus sive Balneator quis sit.*

Nemo poterit declinare hoc iudicium, quantumvis sapiens, potens. Nemo poterit alium substituere, qui vices ipsius agat, cum omnibus ex æquo sit comparandum absque *αἰσχρολογία*.

Actor. 17. Iudicaturus est orbem terrarum, id est omnes ab Oriente, Occidente, Septentrione vel meridie, quia à quatuor ventis citabuntur ad tribunal.

Mat. 25. Congregabuntur ante eum omnes gentes terra.

2. Cor. 5. Oportet nos omnes statui & manifestari ante tribunal Christi, ut quilibet accipiat, prout gessit in corpore siue bonum siue malum. *Apo. 1, v. 7.* Videbunt eum omnium oculi.

V S V S *Ναθητικος.*

Cum igitur omnibus nemine excepto certo certius comparandum sit, nec poterimus quicquam allegare, neque excipere, neque appellare, prouidi simus in omni vita, ne vel verbis vel factis scienter Deum offendamus, Quia potius semper auribus nostris insonet illa vox: Venite mortui ad iudicium. Qualem quemque inuenit, Talem iudicabit. Simus igitur sobrii, vigilantes, ut digni simus comparere coram filio hominis. *Luc. 21.*

III. Pars.

Norma iudicii, iuxta quam Christus pronuntiaturus sit sententiam extremi iudicii.

Ioannes dicit: Et libri aperti sunt, & iudicati sunt mortui ex his quæ scripta erant in libris secundum opera ipsorum,

Hæc

Hæc verba sunt repetita ex Danielis capite septimo, v. 10. vbi etiam agitur de extremo iudicio, quod throni positi & quod libri aperti sint.

Meminerimus hæc utrobique scripta, gesta esse in visione, in qua Davs se ad Danielis & ad Ioannis Theologi captum accommodat. Humano more hæc scribuntur & dicuntur, sumpta similitudine à forensibus iudiciis. Ibi aperiantur libri (Die gerichtsbücher vnd acta) in quibus singulorum delicta iuxta allegata & probata sunt descripta? & tandem recitatur etiam ex iisdem libris sententia vel Damnatoria, vel absolutoria.

Nequaquam autem putemus in altero seculo futura esse tam crassa spectacula in extremo iudicio Appellatur autem & illi libri qui aperti sint in iudicio, nempe quod vnus fuerit liber vitæ, & alius, nempe è contrario, liber mortis.

Qui fuerit inuentus in libro vitæ, id est, qui crediderit in Christum saluus erit. Qui vero non est inuentus in libro vitæ, id est, qui non crediderit, conuicietur in stagnum ignis, seu condemnabitur. Vide Apoc. 20. v. 15.

De his duobus libris vitæ, & mortis require in priorè parte concionum Exequialium peculiarem concionem pagina 854.

LOCVS.

Deum probe obseruare & veluti adscribere omnium hominum recte aut secus facta.

Psal. 14. v. 2. Deus de cælo prospicit super filios hominum.

Psal. 1. v. 6. Nouit vitam iustorum Dominus.

Joan. 2. v. 25. 26. Nouit quid in homine sit, nec opus est vt quis testimonium perhiberet de homine. Ex ipse habetur quod *morit omnes*.

Apo. 2. v. 23. Scient omnes Ecclesia, quia ego sum seruans renes & corda, & dabo vniciuique iecundū opera sua. Actor.

X.
THEMA XCVIII. EX NOVO TEST. 717

Act. 9. An non nouit persequutionem à Paulo intentatam Damascenis?

Acto. 12. An non nouit quod Herodes Agrippa de Petro incarcerato in animo uolueret? Maxime nouit & uetus est.

V S V S.

Falluntur igitur illi longe, qui putant Deum non curare vel negligere quid fiat in hoc seculo, & somniant multi cum nō protinus paniantur ob delicta, Deum non amplius meminisse peccatorum suorum, sicut allegat Deus ipse impiorum voces, Pl. 50. v. 18. & seq. Si uidebas furem, curabas cum eo: & cum adulteris portionem tuam ponebas. Os tuum permisisti malitiam loqui, & lingua tua concinabat dolos. Sedens aduersus fratrem tuum loquebaris & aduersus filium matris tuæ ponebas infamiam. Hæc fecisti & ræcui. Existimasti inique, quod ero similis tui, arguam te, & statuam contra faciem tuam.

Rom. 2. v. 4. An nescis, inquit Paulus, quod longanimitas & bonitas Dei te uocet ad pœnitentiam.

Quæstioposset hic moueri, quomodo hæc intelligenda, quod Deus iudicaturus sit mortuos secundum opera ipsorum?

Nil aliud Ioannes Theologus uult, quam quod passim iisdem uerbis Dauid, Psal. 62. v. ult. Paulus, Rom. 1. 6. Matt. 16. v. 27. 1. Cor. 3. 8. Galat. 6. v. 5. nempe quod iustificemur quidem gratis, Rom. 3. sed tamen quod ii qui iustificati sunt per fidem, studeant porro pie ac sancte uiuere. Ex uita igitur de fide iudicabit Christus (Matth. 25.) propterea quod opera sint testimonia fidei iustificantis.

Ut enim mali fructus arborem malam & æterno exitio dignam esse testantur, sic renatorum bona opera, absque hypocrisis & simulatione facta, ueræ ac uiuæ electorum fidei documenta sunt.

Non enim ociosa potest esse uera fides, sed per charitatem est efficax, sed operans,

Aaa

Picta-

Pietatem igitur, vult dicere textus noster, Deus, (ex gratia propter Christum) remuneraturus est æternis præmiis impietatem vero Deus (iusto suo iudicio) puniturus est nunquam finiendis suppliciis.

V S V S.

Non igitur audiendi sunt Pontificii, qui hoc & consimilibus dictis abutuntur, ad stabilendam iustificationem operum. Committunt namque falaciam secundum non causam ad causum. Quando enim author dicit, Deum iudicaturum seu daturum mortuis secundum opera sua, ibi opera nequaquam constituit causam æternæ vitæ, sed secundum illa, id est, secundum testimonium bonorum operum, prout ea demonstraverint hominem habuisse fidem in vita, in eaque ad extremum vsque halitum persistisse & obdormivisse, vel eadem desitutum fuisse, Deum pronunciatum, sentit.

Breuter: *Nil Deus in nobis præter sua dona coronat.*

Phil. 2. v. 12. 13. Cum metu itaque & tremore nostram salutem operemur: Deus enim est, qui operatur in nobis & velle & perficere, pro bona voluntate.

Luc. 17. v. 10. Ac licet omnia fecissemus quæ præcepta fuissent, interim tamen dicamus nos inutiles esse servos. Tunc qui se humiliabit, exaltabitur, & euehetur in summam beatitudinem. Quam nobis solus Christus promeruit, Cui sit laus & gloria in sempiterna secula.

Sequitur

THEMATIS EIVSDEM

XCVIII.

alia

DISPOSITIO, QUÆ EST FE-

LIC IS BIDEMBACHIID.

data in funere R. Z. An.

1605, die 15, Sept.

Heb. 9.

THEM

Heb. 9. f.

psa vero nu

Cum autem

teliana excep

amen multi ve

quod hoc præse

re de extremo

igitur, Angusti

quod sequitur

ita erant confi

1. Iudei sed

2. Quinam a

obueniant.

3. Denotat

In visione (v

rea videores di

gitur quidem d

leg. 10. v. 18. 2.

et. Denotatur

significat recti

tionum sedet

est Iesus Chri

ne darum iudi

celum & terra

ortuos.

L. Inter articu

quod Chriftus re

verbis proficam

par, dum ita vi

siue illufiores re

propterea totio

ones circumflan

nam illa fieri.

Heb. 9. sic ait Apostolus: Omnibus constitutum est mori, postea vero iudicium.

Cum autem de priori nemo dubitare possit, quia quotidiana exempla, & res præsens id testatur, de posteriori tamen multi vel dubitant, vel certe parum cogitant, ideoque hoc præsenti loco monet nos Joannes eleganti visione de extremo iudicio, quod mortem consequitur, Quia igitur, Augustino teste, nihil facit mortem malam, nisi quod sequitur mortem, de hoc dicendum erit, ideo hæc tria erunt consideranda:

1. Iudex sedens pro tribunali.
2. Quinam ante thronum stent iudicandi, & vnde illi adueniant.
3. De norma iudicii, & quis eius processus.

I. Pars.

In visione (vt sæpe factum prophetis, & his qui propterea videntes dicti sunt) monstratur Johanni thronus. Legitur quidem de throno eburneo Salomonis inaurato, 1. Reg. 10. v. 18. 2. Paral. 9. v. 17. hic autem thronus candidus est. Denotatur eo non Maestas tantum, sed & candor, significat rectitudinem & veritatem huius iudicii. Super thronum sedet is, à cuius conspectu fugit cælum & terra. Is est Iesus Christus Filius Dei, de quo Act. 17. v. 13. cui omne datum iudicium. Joan. 5. v. 22. Is venturus est cum cælum & terra transibunt, Luc. 21. v. 33. iudicare vivos & mortuos.

L. Inter articulos cæteros symboli habemus etiã hunc, quod Christus rediturus sit ad iudicium. Licet autem hæc verbis profiteamur nos credere, re ipsa tamen plurimi negant, dum ita viuunt, ac si nunquam futurum sit iudiciũ. Hinc illustres refutat Petrus, 2. Pet. 3. v. 24. At qui scriptura propterea toties nobis inculcat hoc iudicium, & omnes circumstantias depingit, ac si oculis cerneremus iam ista fieri.

Aaa 2

Throni

Throni fit mentio non tantum hic, sed etiam 2. Corin. 10. & Rom. 14. v. 10. Daniel. 7. ver. 9. Ita iudicis sedentis super tribunali meminit scriptura, & ipse Christus Marr. 26. versicul. 64. amodo videbitis. Veniet autem visibili forma, quemadmodum hinc discessit, Actor. 1. v. 11. ac in magna gloria & maiestate, Marr. 35. ver. 31. cum Archangelis, 1. Thefl. 4. v. 16 ante faciē eius cœli & terra fugiēt ingenti fragore peribunt, 1. Pet. 3. v. 10. El 66 v. 22. Affessorum quoque fit mentio, Luc. 22. v. 30. 1. Cor. 6. ver. 2. Ideoq; de hoc nemini dubium esse debet.

Vs vs. Faciat hæc meditatio iudicii peccata cauere. Respice finem, Syrac. 7. v. 40. hic autem finis erit, finem cum mundus habebit. Hinc Hieronymo semper in auribus sonare illa vox videbatur: Surgite, &c. Venite, &c. Cogita enim, quam triste sit coram iudicio capitali sisti, vbi tantum corpus ad supplicium condemnari potest. Hic autem corpus & anima periclitatur.

II. Pars.

Vnum autem est fere, quod maxime nos impedit, quò minus de hoc iudicio cogitem⁹, videlicet dum id quod sequitur non sæpe animo nostro volumus: quinam scilicet sistendi coram hoc tribunali. Non enim putamus ad omnes id pertinere. At egregie docet Ioannes nos de hac re.

1. Generaliter, inquit, Mortui stabant ante Deum. Omnes quicumque à Primo Adamo ad nouissimum sunt mortui, sistendi sunt.

2. Sed fortassis ex mortuis tantum infime sortis homines? nihil minus. *Benye gros vnd klein* / & Cæsar & Subulcus, Episcopus & Balnearior.

3. Sed quomodo omnes sunt comparituri, cum multa aqua & igne absumpti, alii alia ratione interempti dudum euauerint? At mare reddet suos, quos accepit, mortuos, à piscibus olim deuoratos. Mors reddet mortuos, naturali scilicet morte, & in terram reconditos, vel

quo

quocunque modo consumptos. Imo etiam infernus suos est redditurus. Partim intelligit eos, qui in infernum viui descenderunt, vt Core, Dathan, Numer. 12. vers. 33. partim intelligit etiam animas damnatorum ex inferno redituras ad corpora, & sistendas cum corporibus ante iudicem & tribunal. Nec quos viuos deprehender nouissimus dies illi erant exempti. Nam & illi immutati sequetur ceteros, 1. Cor. 15. v. 51.

L. Paucula sunt verba, charissimi, quibus omnibus omnino hominibus ante tribunal Christi comparendum dicitur: *Magni & pusilli*, inquit, *stabant ante Deum*, Cæsares & Magnates, Reges atque Principes, & illorum consiliarii, nobiles, &c. & quicunque in his terris magni fuerunt, vel ratione doctrinæ, potentia, diuitiarum, viri patiter & feminae illustriores. Sed & minimi quique adertur, vel ætatis, vel conditionis ratione. In his terris multum priuilegi habent magnates, multum iuuat pecunia diuites Murus ferus, Pro. 10. v. 11. Interdum ætas excusat. Interdum negliguntur omnino abiecti & pauperes At hic omnes comparebunt, omnes sistetur, 2. Cor. 5. v. 10. nemo poterit effugere si in mari abscondatur, nec cuius anima iam in inferno torquetur, securus erit sed comparebit.

VSVS. I. Facit hoc ad consolationem pauperum, qui in terris suis persequi & consequi non potuerunt, sed causa semper ceciderunt, si rem cum potentioribus habuerunt.

VSVS. II. Facit contra securitatem potentum & diuitorum. Veniet enim tempus, cum & illi iudicabuntur, qui hic tantum alios iudicant, hic erit æqua lex, æqua sententia & stabunt quidem insti confidenter, Sap. 5. v. 1. ceteri vero timore horribili percussi astabunt. Ibidem, v. 2. Et hæc sæpius pensanda sunt. Nam longiorem moram non esse, vt quis sibi polliceatur aut imaginetur. Veniet enim citius opinione nostra. Fur in nocte, 2. Pet. 3. v. 10. 1. The. 5. v. 2. Luc. 21. v. 35. Et quando finis vitæ appropinquabit, mox senties quid de te futurum sit. Nam in fine

homines denudatio operum, Syrach. 11. v. 29. & Augustinus: In quo quemque suus deprehendet nouissimus dies in eo iudicabit eum alter dies nouissimus.

III. Pars.

At, inquis, fortasse mitius iudicabimur, quam tu nobis vis persuadere. Non omnia facta dictaque in iudicium vocabuntur. Non tam durus erit Rhadamanthus, non omnium in culpas a deo exquisitè explorabit? At Joannes ostendit quæ sit futura norma iudicii. 1. Profertur libri, & aperientur, & quidem libri diuersi. Vnus liber erit S. scriptura: secundum illum pronuntiabitur. Joh. 12 v. 48. Verbum quod ego, &c. Rom. 2. vers. 16. Iudicabit Dominus, &c. Alter liber est, in quo descripta sunt omnia opera impiorum. Illa examinabuntur ad regulam S. S. & ex illa pronuntiabitur contra eos. Neque vero opus erit proluxa recitatione cuiusque operis ex hoc libro, sed conscientia vnumquemque vel accusabit, vel excusabit. Hic enim est liber ille, & diarium istud in quo omnia nostra peccata consignata sunt exquisitissime. Et accusabunt se cogitationes, hominum, iuxta scripturam, Rom. 2. vers. 15. Iudicabuntur ergo singuli secundum opera sua, 2. Corinth. 5. v. 10. 1. Pet. 1. v. 17. Tandem vero aperietur liber vitæ, de quo Exod. 22. v. 31. Psalm. 69. v. 29 Phil. 4. vers. 3. in quo omnes erunt conscripti, qui & ipsi peccatores quidem fuerunt, sed aduocatum quæsiuerunt, qui mala illorum opera suo sanguine tegetet, & iustitiam suam illis imputaret, quique in fide obdormierunt, illorum mala opera non venient in iudicium, quia testis, Psalm. 32. v. 1. & in profundum maris præcipitata, Michæ 7. vers. 19. iuxta illud Johan. 5. v. 24. bona autem quia indubia fuerunt fidei testimonia prædicabuntur: iuxta illud Math. 25. Esuriri. v. 35, 36.

L O C V S.

Hic, hic arrigite aures, charissimi, & attendite, quid in iudicio illo sit futurum, quomodo iudicandum, quomodo

modo pro
libris aper
bet. Preferim
me descripta

uoni fore tra
flus, etiam de
nom Math. 11
secretissime,
10. v. 26. et enim
Psalm. 90. v. 8.

Quid hic pe
gitationes, ad
psu. (Nota: hic
iuxta verbum
Oritem se
strauerunt à vi
non extant in

Quid ergo
neo? 1. Postq
eops omnes in
scripturæ, & vi
ui, cuius sum
seruauerunt ve
vers. 15.

2. Qui a ve
fionem omnium

3. Qui pecca
dolo, vt peccat
temur, quæ car
1. Timoth. 2.
verum propiti
vra, qui vincit

Victoria autem
tine quod cor
& cruci affige
ta libro vitæ.

modo pronuntiandum. De libris semper cogitare, & de libris apertis, de quibus Dan. 7. v. 10. ex quibus iudicium fiet. Præfertim autem de eo, in quo singula exquisitissime descripta extabunt. Nec est quod puteris multa obliuioni fore tradita. Etenim testis est locupletissimus Christus, etiam de omni verbo ocioso esse reddendam rationem Matth. 12. v. 36. imo etiam cogitationes hominum secretissimæ, & quicquid in occulto est reuelabitur, Mat. 10. v. 26. etenim occulta nostra stantur ante oculos tuos, Psal. 90. v. 8.

Quid hic putas futurum de te, si omnes sermones, eogitationes, actiones examinentur iuxta Decalogi præcepta. (Nota: hic possunt singula per decem præcepta deduci) iuxta verbum scripturæ, quod passim extat.

O tristem sententiam pronuntiandam contra eos, qui errauerunt à via veritatis, Sap. 5. v. 6. Væ, quorum nomina non extant in libro vitæ, Apoc. 17. v. 8. & 20. v. 15.

Quid ergo faciendum, ut inueniantur nomina nostra in eo? 1. Postquam per baptismum sumus inscripti, deinceps omnes nostras actiones conformemus ad librum scripturæ, & viamus secundum præscriptum verbi diuini, cuius summam habemus in Decalogo. Etenim qui seruauerit verba Christi non videbit mortem. Johan. 8. vers. 55.

2. Quia vero non raro peccatis nostris dedimus occasionem nomina nostra rursus dispungendi. (Exod. 35. v. 33. Qui peccauerit in me, cum ego delebo) curandum sedulo, ut penitentiam agamus seriam, & culpam deprecemur, quarum aduocatum, 1. Joh. 2. v. 1. Mediatorem: 1. Timoth. 2. vers. 34. & ad eum confugiamus, ut pote ad verum propitiatorium, Rom. 3. v. 25. eiusque fide innitamus vera, qui vincit eius nomen non delebitur, Apocal. 3. v. 5. Victoria autem est fides. 1. Johan. 3. v. 4. Tunc delebit omne quod contra nos est chirographum suo sanguine, & cruce affiget, Coloss. 2. v. 14. Is recitabit nomina nostra ex libro vitæ. Nouit enim qui sint sui, 2. Timot. 2. v. 19.

liberabuntur inscripti, Dan. 12. versi. i. ingredientur in san-
ctum, Apoc. 21. v. ult.

NOTA. De libro vitæ vide peculiarem Dispositionem
in prima parte Promptuarii, Pag. 906. Ex Apoc. 20. v. 15.

F I N I S.

T H E M A X C I X.

A P O C. 21. V. I.

*Vidi cœlum nouum & terram nouam (primum enim
cœlum & prima terra abierat) & mare iam non extat.*

D I S P O S I T I O.

In rebus terrenis communiter omnes ita affecti sumus,
vt semper noua videre appetamus, quibus oculos pasca-
mus.

Quod quidem (nisi nimis curiosi simus) non culpand-
um, attamen nec adeo commendandum, si subinde ve-
tera nobis sordescant, noua vero adlubescant.

At in cœlestibus nouis seu spiritualibus potius adeo vi-
sio nouarum non est reprehendenda, vt potius vrgenda sit
& inculcanda.

Talia noua & Joannes nobis ob oculos ponere vult in
hac visione sibi olim reuelata, nobis vero nunc temporis
reuelanda.

Vt igitur conuenienti methodo procedamus, duo tra-
ctabimus: dicturi.

1. Quid per primum cœlum, terram & mare intelligat,
quæ abierint & non extent amplius.
2. Quid per nouum cœlum & terram nouam velit.

I. Pars.

Primum cœlum & terram primam abiisse dicit Joannes,
& mare non amplius extare. Verba hæc sunt Pro-
phetiæ

phetiæ, quæ
teat fieri vt ip-
tem hæc cu-
transibunt.
licat & ea, quæ
creata, vt exte-
in visione Pro-
olita.

Dilectus h-
um habuerit
uta esse. Nul-
tantum & pro-
substantiam,
cure etiam sop-
in vitam que-
Nos simus
na. Testatur
moia.

Quid egerit
rit, 27. huius
Multo vel
est hic, cum m-
nec concupis-
Rom. 12. non
dicamus. Tra-
sumus selecti-
semper est im-
teris. Si ergo
dem cautio it-
te bapn / thun-
tate, non ter-

Vidi, inqu-